Länsstyrelsen Västra Götaland

Datum
2026-10-26

Diarienummer
41474-2026

Dnr LOV 2026-000151 – Ankom 2026-10-26

Klagande SignMedia Europe AB
Laszlo@Ltingenjorsbyra.se

Överklagande av beslut om nekat bygglov för skylt/ljusanordning på affär på fastigheten Vimpeln 1 i Alingsås kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver det överklagade beslutet och visar ärendet åter till nämnden för fortsatt handläggning.

Beskrivning av ärendet

Bygg- och miljönämnden i Alingsås kommun (nämnden) beslutade den 25 augusti 2026 (§ 62, dnr 2026.053 BMN) att neka bygglov för skylt/ljusanordning på affär på fastigheten Vimpeln 1 i Alingsås kommun. Av beslutet framgår i huvudsak följande.

Ärendet avser ansökan om bygglov för skylt på affärsbyggnad på fastigheten Vimpeln 1 i Alingsås kommun.

Fastigheten omfattas av detaljplan, DP 172, *Verksamheter m.m. vid Hemvägen*, laga kraft den 20 april 2012.

Förvaltningen har i skrivelse den 12 augusti lämnat följande yttrande:

Bygglov avslås med stöd av 9 kap. 56 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Arbetsutskottet har behandlat ärendet under sitt sammanträde den 18 augusti, §. Arbetsutskottet föreslog att bygglov ska avslås med stöd av 9 kap. 56 § PBL.

Nämnden har före dagens sammanträde fått ta del av ett kompletterande yttrande från sökanden i ärendet. Yttrandet inkom under förmiddagen den 25 augusti.

SignMedia Europe AB (klaganden) har överklagat nämndens beslut och yrkar i första hand att beslutet upphävs och i andra hand att ärendet återförvisas till kommunen för ny handläggning. Klaganden anför bland annat följande.

Av kommunens beslut framgår inte motiveringen till beslutet som har fattats. Av protokollet framgår att det har funnits ett annat förslag till beslut på bordet, som bland annat har beaktat proportionalitetsprincipen. Det går därmed för klaganden inte att förstå på vilka grunder bygglovet har avslagits. Klaganden får därmed utgå från att det är tjänsteskrivelsen från handläggaren i ärendet, som ligger till grund för beslutet om avslag.

Delar av nämnden framför att man i Högsta domstolen NJA 2022 uttalar sig om proportionalitetsprincipen och att den utgör ett centralt moment där allmänna och enskilda intressen ska beaktas i enlighet med 2 kap. 1 § PBL. Domstolen lyfter särskilt att bedömningen ska vara individuell och att ett betungande beslut måste stå i rimlig proportion till det allmänna intresse som ska skyddas.

Skyltens placering följer gällande detaljplans bestämmelser. Den är placerad på ett sätt som tydligt anknyter till verksamheten i byggnaden. Vidare bidrar fasadändringen till orienterbarhet i området samt riktar sig mot de besökare som ska besöka butiken och har parkerat bilen.

Det kommunen anför om att skylten skulle innebära en trafiksäkerhetsrisk går emot den forskning som finns inom området och Trafikverkets underlag som finns att ta del av på deras hemsida. Bedömningen att skylten skulle distrahera förare saknar empiriskt underlag och strider mot praxis i liknande ärenden. Trafikverkets forskning och tillgängliga dokument på hemsidan visar att förare normalt inte påverkas så mycket som kommunen gör gällande av denna typ av skyltar i den aktuella miljön.

Trafikverkets och VTI:s forskning om det dynamiska synfältet visar att förare uppfattar objekt inom cirka 0–50 meter från vägen och att uppmärksamheten minskar kraftigt efter 75 meter. Objekt över 100 meter ligger utanför det område som påverkar körbeslut. Det innebär att en skylt på mer än 100 meters avstånd inte ligger inom

förarens aktiva synfält och därmed inte kan anses påverka trafiksäkerheten negativt. Det saknas även bostäder i närområdet som skulle drabbas av en betydande olägenhet.

Kommunen har anfört att bildväxlingar kan fånga trafikanters uppmärksamhet, men detta är ett antagande utan stöd i forskning. Enligt VTI Rapport 489 sker spontana blickavledningar mot objekt vid sidan av vägen nästan uteslutande inom 0–50 meter, och uppmärksamheten minskar kraftigt efter 75 meter. Objekt över 100 meter ligger utanför förarens aktiva synfält och påverkar inte körbeslut.

Principen om proportionalitet i myndighetsutövning innebär att beslut ska stå i rimlig proportion till det allmänna intresse som ska skyddas. I detta fall har kommunen inte visat att skylten medför någon faktisk risk för trafiksäkerheten, varför ett avslag inte är proportionerligt.

Kommunens bedömning vilar på subjektiva antaganden och saknar stöd i etablerad forskning.

Skylten är planenlig, inte riktad mot trafiken och placerad utanför förarens aktiva synfält. Det finns därmed ingen grund för att avslå bygglovet med hänvisning till 2 kap. PBL. Om en skylt på den aktuella platsen hade varit att betrakta som trafikfarlig, borde detta beaktats i detaljplanearbetet. Detaljplanen innehåller inga begränsningar avseende skyltar, varken i fråga om placering, storlek eller utformning. Kommunen har således inte reglerat skyltning i området, vilket innebär att åtgärden ska prövas mot PBL:s allmänna hänsynsregler. Dessa regler ger inte stöd för att avslå en planenlig skylt som inte påverkar trafiksäkerheten och inte medför någon betydande olägenhet.

Skylten strider inte mot detaljplanens bestämmelser. Kommunen har inte visat att skylten skulle påverka stads- eller landskapsbilden negativt, och det saknas sakliga skäl för att bedöma den som olämplig. Kommunens beslut framstår därför som oproportionerligt och bristfälligt motiverat. Ett avslag måste vila på objektiva och kontrollerbara kriterier, inte på subjektiva uppfattningar eller antaganden om risker som inte styrks av utredning.

Samhällsbyggandet befinner sig i en tid av förändring. Vi står inför stora klimatutmaningar och ett växande behov av att använda våra resurser mer effektivt, mer hållbart och mer medvetet. Det innebär att vi måste tänka annorlunda än tidigare, inte bara när det gäller

materialval och energianvändning, utan också hur vi planerar, reglerar och formar våra offentliga miljöer.

I den utvecklingen är det viktigt att kommuner tar beslut som är både miljömässigt rimliga och juridiskt proportionerliga. Ett totalförbud mot bildskärmar i hela kommuner är inte förenligt med den riktningen. Digitala skyltar och bildskärmar kan, när de används med eftertanke, vara betydligt mer miljömässigt hållbara än traditionella skyltlösningar. De minskar behovet av fysiska material, transporter, tryckprocesser och avfall. De kan uppdateras utan ny produktion och utan klimatpåverkan från utbyte av skyltar.

Att införa ett generellt förbud mot bildskärmar bortser från dessa miljömässiga fördelar och bygger dessutom på en förenklad bild av hur digitala lösningar fungerar i den byggda miljön.

Ett totalförbud är en åtgärd som går betydligt längre än vad plan- och bygglagen förutsätter och saknar stöd i lagens proportionalitetsprincip. PBL bygger på att varje åtgärd ska prövas utifrån sin faktiska påverkan, inte utifrån generella antaganden eller kategoriska förbud.

Mot denna bakgrund yrkar klaganden att Länsstyrelsen upphäver kommunens beslut och beviljar bygglov för fasadändringen. Om Länsstyrelsen bedömer att ärendet behöver kompletteras eller att kommunens motivering är bristfällig, yrkas i andra hand att ärendet återförvisas till kommunen för ny handläggning.

Motivering till beslutet

Bestämmelser som beslutet grundas på
Av 32 § förvaltningslagen (2017:900), FL, följer att ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

Länsstyrelsens bedömning
För den som berörs av ett beslut är det viktigt att myndigheten redovisar hur den har kommit fram till sitt beslut. Endast om skälen redovisas öppet har den som beslutet rör möjlighet att förstå varför myndigheten har beslutat på visst sätt, hur fakta och bevisning värderats och hur gällande bestämmelser har tillämpats. En upplysande motivering kan antingen övertyga den som berörs om

att beslutet är riktigt eller ge honom eller henne underlag för ett överklagande. Allmänhetens tilltro till myndigheternas kompetens och objektivitet kräver att myndigheterna kan visa att besluten är väl underbyggda. Kravet på att beslut måste motiveras främjar en noggrann och saklig prövning. Uttrycket "de skäl som bestämt utgången" markerar att det är de avgörande faktorerna som ska anges. Det är viktigt att understryka att det inte räcker som motivering att bara återge tillämpliga bestämmelser. Den egentliga motiveringen, slutsatsen, ska utgöras av en redovisning av myndighetens bedömning av betydelsefulla fakta i det enskilda fallet med utgångspunkt från rättsläget (se JO-uttalande den 6 februari 2013, dnr 5756-2012).

Länsstyrelsen kan konstatera att det saknas en motivering till nämndens beslut. Nämnden har inte heller hänvisat till någon motivering i en tjänsteskrivelse eller utlåtande. Den enda motivering som framgår är en motivering till bifall som sedan röstades ned.

Eftersom det av rättssäkerhetsskäl ska gå att läsa ut av beslutet varför det blev som det blev – särskilt när det är frågan om ett beslut som är negativt för någon part – menar Länsstyrelsen att nämndens beslutsmotivering är otillräcklig. Länsstyrelsen bedömer sammantaget att nämndens motivering inte uppfyller de krav som ställs i 32 § FL. Beslutet ska därför upphävas och ärendet visas åter till nämnden för fortsatt handläggning.

Vid denna utgång prövar Länsstyrelsen inte övriga av klaganden framförda invändningar.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsjurist Matilda Karlsson med länsjurist Linda Högmark som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Bygg- och miljönämnden i Alingsås kommun, bygglov@alingsas.se

Du kan överklaga beslutet

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller**

lämnas till Länsstyrelsen. Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver skicka e-post som är större än 25 MB. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, exempelvis en kommunal nämnd, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.